

Heleen en Piet hielpen heel veel onderduikers aan adressen en regelden voedsel. In mei 1944 werden zij verraden en moesten ze vluchten. Altijd hadden ze klaargestaan voor anderen, maar nooit hadden zij nagedacht over een eigen schuilplaats. Ze doken onder bij Gerrit van Schuppen, een sigarenfabrikant in Bennekom en hun kinderen doken op veel verschillende plaatsen in Nederland onder. Op 8 augustus 1944 werden Piet en Heleen verraden en vervolgens gearresteerd in Bennekom. Ze werden naar een gevangenis gebracht. Na een paar dagen werd Piet vrijgelaten, omdat zijn vrouw Heleen alle schuld op zich nam. Zij is naar een concentratiekamp gestuurd en daar overleden.

Waar plaatsen jullie Heleen en Piet in het kwadrant?

Lieve mama,

Denk niet dat het mijn eigen wens was hierheen te gaan; ik ben overgeplaatst. Als soldaat heb je nu eenmaal je mond te houden en je plicht te doen, al helemaal in oorlogstijd. Ik ben nu wachter bij een kamp in Nederland. Het heet Westerbork en is best dicht bij de Duitse grens. De mannen, vrouwen en kinderen hier wachten allemaal op transport naar het Oosten. We maken lange dagen, maar dat is geen reden om je zorgen te maken. Ik red me wel.

Veel liefs,
Je zoon

Waar plaatsen jullie deze soldaat in het kwadrant?

Ik ben Kurt. Ik ben 19 jaar en werk als arbeider in een ijzerfabriek. Mijn vader zegt dat er met de komst van de Duitsers een nieuwe toekomst begint. Ik wil me daarom bij het Duitse leger aansluiten en meevechten aan het Oostfront.

Waar plaatsen jullie Kurt in het kwadrant?

Lien heeft vannacht een NSB'er neergeschoten. Hij was fanatiek in het opsporen van Joden, onderduikers en verzetsstrijders zoals zij. Ze is er trots op dat ze hem vermoord heeft. Nu is er weer een verrader minder, al is het natuurlijk niet leuk om te moeten doen.

De Duitsers willen weten wie dit gedaan heeft. Ze dreigen anders 10 onschuldige mensen neer te schieten. Zij zijn onschuldig... Maar Lien durft zichzelf niet aan te geven. Ze is bang wat er dan met haar zal gebeuren. Dat ze dit moest doen was om de bevrijding dichterbij te brengen en ze weet té veel over andere verzetslieden...

Waar plaatsen jullie Lien in het kwadrant?

Joop (7 jaar) en zijn vader en moeder wonen al een jaar in een kleine kamer achterin de boerderij. Geen van drieën mag naar buiten. Voor Joop is het een moeilijke tijd. Als in de zomer 1943 elektriciteit wordt aangelegd, moeten ze twee weken in een kippenhok verblijven. In de middag wordt het daar 40 graden. Vervolgens komt er een schuilhok boven de paardenstal als slaappleats. De plek is via een ladder en houten luikje te bereiken. Er kunnen net vier strozakken liggen. Ook Jan, de oudste zoon van de boer, slaapt daar omdat hij zich niet wil werken in Duitsland.

Waar plaatsen jullie Joop in het kwadrant?

Ik ben Marjan en was 11 jaar toen de oorlog begon, dus nog een schooljongen. Mijn vader had een boek- en kantoorboekhandel. Het begin van de bezetting was best even eng, want ik herinner me de soldaten en de legervoertuigen nog goed. Maar verder hebben we niet veel last van de oorlog gehad. Natuurlijk was er schaarste en gebrek, maar de winkel bleef open en ik ging ook gewoon naar school, zeker de eerste jaren. We hadden geen honger. Ik herinner me vooral de verplichte verduistering. 's Avonds en 's nachts mocht er geen straaltje licht uit een huis schijnen en je mocht ook niet naar buiten 's avonds. Ik heb dat wel een paar keer stiekem gedaan.

Waar plaatsen jullie Marjan in het kwadrant?
